

Partea I. Cauze cu minori în materie civilă

Capitolul I. Măsurile de protecție specială a copilului aflat în dificultate. Aprecierea interesului superior al copilului

1. Înlocuirea măsurii plasamentului în regim de urgență cu măsura plasamentului la un serviciu de tip rezidențial. Delegarea drepturilor părintești cu privire la persoana și bunurile minorului pe durata plasamentului. Obligarea tatălui la plata contribuției de întreținere în favoarea minorului

C. fam., art. 86, art. 89, art. 93, art. 94
Legea nr. 272/2004, art. 62 alin. (4),
art. 63 alin. (2), art. 66 alin. (2)

Măsura de protecție a minorului aflat în dificultate va fi dispusă de judecător având în vedere criteriul interesului superior al acestuia. Se va ține seama de necesitatea asigurării pentru copil a condițiilor dezvoltării sale fizice, pregătirii școlare, climatului de stabilitate și siguranță.

Pe durata plasamentului, instanța va dispune delegarea drepturilor părintești cu privire la persoana și bunurile minorului, chiar dacă părinții nu au fost decăzuți din drepturile părintești.

*Trib. pentru Minori și Familie Brașov, sentința civilă nr. 21 din 31 martie 2005,
irevocabilă prin decizia civilă nr. 55 din 13 mai 2005 a Curții de Apel Brașov,
Secția pentru minori și familie,
nerepublicată*

Prin cererea de chemare în judecată, modificată ulterior, reclamanta Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov a solicitat, în contradictoriu cu pârâții N.V. și D.G., primul în calitate de părinte, iar cel de-al doilea în calitate de reprezentant legal și șef la serviciul de tip rezidențial, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună înlocuirea măsurii plasamentului în regim de urgență cu măsura plasamentului la serviciul de tip rezidențial – Centrul de Plasament „Casa I.” Rupea – în ceea ce-l privește pe minorul N.R.G., delegarea drepturilor părintești cu privire la persoana și bunurile minorului, precum și obligarea pârâtului N.V. la plata contribuției lunare de întreținere în favoarea minorului, în temeiul art. 86, art. 89, art. 93 C. fam., coroborate cu art. 63 din Legea nr. 272/2004.

În motivarea cererii se arată că minorul a mai fost instituționalizat în anul 1998, iar în anul 2003 minorul a fost reintegrat în familia pârâtului N.V. Se mai arată că, datorită tratamentului la care a fost supus de către pârât, copilul a fugit din familia acestuia, reclamanta emițând dispoziția de plasament în regim de urgență în 2005, prin care minorul a fost instituționalizat la Centrul de Plasament „D.” Ghimbav.

Pârâtul N.V. a depus la dosar întâmpinare, solicitând admiterea în parte a cererii de chemare în judecată, astfel cum aceasta a fost modificată de către reclamantă, cu consecința respingerii petitului având ca obiect obligarea sa la plata contribuției lunare de întreținere în favoarea minorului, motivând că mai are un alt copil în întreținere și că, de fapt, nu este tatăl minorului N.R.G.

Analizând actele și lucrările dosarului, Tribunalul a constatat următoarele:

Minorul N.R.G. este născut la data de 4.11.1989 în Municipiul Brașov și, așa cum rezultă din conținutul certificatului de naștere, este fiul pârâtului N.V. și al numitei N.C., aceasta din urmă decedând la data de 28.11.1991.

Este de menționat că pârâtul nu a formulat acțiune în tăgada paternității, iar potrivit dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 119/1996, coroborate cu art. 15 din aceeași lege, dovada stării civile a minorului este pe deplin făcută în cauză și este opozabilă pârâtului, care este înscris la rubrica „tată” în actul de naștere al minorului.

Datorită faptului că mama minorului este decedată din anul 1991, iar pârâtul din prezenta cauză s-a dezinteresat în mod constant de acesta, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului a emis mai multe hotărâri prin care s-au luat măsuri de protecție cu privire la minor.

Minorul N.R.G. personal a solicitat reclamantei luarea unei măsuri de protecție cu privire la persoana sa și internarea lui în Centrul de Plasament „D.” Ghimbav, iar audiat fiind în Camera de Consiliu, acesta a declarat că a fugit de acasă din cauza comportamentului pârâtului, care-l pune să muncească zilnic la diverse persoane, astfel încât nu putea să-și continue școala.

Minorul a mai declarat că îi place în Centrul de Plasament Ghimbav, deoarece acolo are posibilitatea să picteze, să-și continue studiile, prin lecții și meditații, și că în continuare dorește să meargă la Centrul de Plasament „Casa I.” din Rupea, deoarece acolo mai are o soră.

Din punct de vedere psihologic, așa cum s-a concluzionat în raportul de evaluare detaliată, minorul prezintă o inteligență peste medie, relevă frustrări, anxietate, impulsivitate și influențabilitate, manifestă o accentuată nevoie de confort fizic și senzorial, având o perspectivă a viitorului incertă. Așa cum a evidențiat psihologul, legătura afectivă cu pârâtul N.V. este foarte slabă, minorul fiind atașat de un alt bărbat pe care-l consideră adevăratul său tată. Același psiholog a mai concluzionat că în raport de interesul superior al minorului se impune înlocuirea măsurii plasamentului în regim de urgență cu măsura de plasament la serviciul de tip rezidențial – Centrul de Plasament „Casa I.” Rupea.

Față de cele expuse anterior, constatându-se că cererea de chemare în judecată, astfel cum a fost modificată de către reclamantă, este întemeiată, Tribunalul, văzând prevederile art. 66 alin. (2), ale art. 62 alin. (4) din Legea nr. 272/2004, a admis și, pe cale de consecință, a dispus înlocuirea măsurii plasamentului în regim de urgență și delegarea drepturilor părintești în favoarea conducătorului de tip rezidențial, iar cu privire la bunurile minorului în favoarea Președintelui Consiliului județean Brașov.

Deoarece, așa cum s-a menționat anterior, dovada stării civile a minorului este făcută în cauză, iar paternitatea pârâtului, până la proba contrară, este cert stabilită, Tribunalul, văzând dispozițiile art. 63 din Legea nr. 272/2004, ale art. 86, art. 94 C. fam., l-a obligat pe pârâtul N.V. la plata în favoarea minorului a unei contribuții lunare de întreținere în sumă de 700.000 lei, în funcție de venitul minim pe economia națională, începând cu data de 24.02.2005 – data emiterii dispoziției de plasament în regim de urgență al minorului – și până la încetarea măsurii de plasament cu privire la același minor.

În recursul formulat, pârâtul N.V. a învederat instanței că nu are venituri și a susținut că nu este tatăl minorului, tatăl fiind un alt bărbat.

Examinând actele și lucrările dosarului, curtea a constatat că recursul este nefondat.

Potrivit art. 51 alin. (2) C. fam., nimeni nu poate contesta starea civilă a copilului care are folosința unei stări civile conforme cu certificatul său de naștere. În calitate de drept personal nepatrimonial, starea civilă a unei persoane este opozabilă tuturor și nu poate fi modificată decât în condițiile legii. Deși recurentul amintește de introducerea unei acțiuni în tăgada paternității, la dosar nu se află nici o dovadă în acest sens, așa încât, în mod legal, prima instanță, examinând certificatul de naștere al minorului, l-a reținut pe recurent ca tată al copilului.

Legat de plata contribuției lunare la care a fost obligat recurentul, este de observat, în primul rând, că aceasta a fost fixată luând în considerare lipsa unor venituri lunare ale recurentului, la venitul minim pe economie. În al doilea rând, apărarea sa privind întreținerea mai multor persoane, printre care și un minor, nu se verifică în actele de la dosar. Copilul pe care îl consideră în întreținerea sa este, așa cum rezultă din raportul de evaluare detaliată, fiul fiicei majore a concubinei sale. Așa fiind, el nu poate fi considerat, din punct de vedere al art. 86-88 C. fam., persoană aflată în întreținere, care să poată duce la reducerea contribuției lunare.

Pentru considerentele de mai sus, curtea a respins recursul.

2. Înlocuirea măsurii de plasament în regim de urgență cu măsura plasamentului la un serviciu de tip rezidențial. Decăderea totală a părinților din drepturile părintești. Condiții. Delegarea drepturilor părintești cu privire la persoana și bunurile minorului

C. fam., art. 109
Legea nr. 272/2004, art. 38 lit. c),
art. 58 alin. (1) lit. c), art. 62 alin. (4),
art. 66 alin. (2)

1. Față de minorul aflat în pericol, sub aspectul sănătății fizice, psihice, mentale, se dispune o măsură de plasament în regim de urgență. Ulterior, se poate dispune înlocuirea plasamentului în regim de urgență cu o altă măsură de plasament, ori de câte ori din probele administrate în cauză rezultă că această măsură este în interesul superior al minorului.

2. Decăderea totală din drepturile părintești se dispune atunci când părinții dau dovadă de neglijență gravă în îndeplinirea îndatoririlor părintești, astfel că pentru protejarea interesului minorului este necesară scoaterea sa de sub orice influență provenind de la părintele sancționat.

Astfel, dacă tatăl este agresiv sau alcoolic, iar mama a dat dovadă de o totală lipsă de preocupare față de copil, rezultă că acest comportament se impune a fi caracterizat drept neglijență în sensul art. 109 C. fam.

Trib. pentru Minori și Familie Brașov, sentința civilă nr. 44 din 3 mai 2005, irevocabilă prin nerecurare, nepublicată

Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov a solicitat, în contradictoriu cu pârâții C.G., C.E. și R.C., primii doi în calitate de părinți ai minorei C.E., iar ultimul pârât în calitate de șef al Centrului de Plasament „Casa P.”, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună înlocuirea măsurii plasamentului în regim de urgență cu măsura plasamentului la serviciul de tip rezidențial – Centrul de Plasament „Casa P.” –, în ceea ce o privește pe minora C.E., decăderea totală a părinților minorei din drepturile părintești, precum și delegarea exercitării drepturilor părintești cu privire la persoana copilului către șeful Centrului de Plasament, iar cu privire la bunurile acestuia către președintele Consiliului județean Brașov.

În motivarea cererii se arată că minora C.E. a fost neglijată de către părinții ei, care i-au pus în pericol grav dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală, precum și integritatea corporală. Se mai motivează că tatăl este deosebit de agresiv și din această cauză reclamanta a sesizat instanța judecătorească, pentru ca pe calea unei ordonanțe președințiale să se dispună scoaterea minorei din mediul în care trăia și internarea ei într-un centru de plasament.

S-a pronunțat în acest sens sentința civilă nr. 11/S/2005 a Tribunalului pentru Minori și Familie Brașov, ce a fost pusă în executare cu ajutorul reprezentanților poliției.

Analizând actele și lucrările dosarului, Tribunalul a constatat următoarele:

Minora C.E. este născută la data de 16.01.1999 în municipiul Brașov și mai are o soră, pe minora C.N. Cu privire la minora C.E., prin sentința civilă nr. 11/S din 24 februarie 2005 (irevocabilă prin decizia civilă nr. 36/R/MF/C din 25 martie 2005, pronunțată de Curtea de Apel Brașov, Secția pentru minori și familie), s-a dispus plasarea în regim de urgență la Centrul de Plasament „Casa P.”, părinții fiind obligați să o predea pe fetiță reprezentanților reclamantei. S-a reținut în considerentele sentinței civile susmenționate că minora s-a aflat în pericol, atât sub aspectul sănătății fizice, trăind într-un focar de infecție și nefiind monitorizată din punct de vedere medical, cât și sub aspectul sănătății psihice, datorită violențelor la care a asistat, fiind abuzată